

TADEUSZ BORUTA

Kobieta pod kloszem? Agnieszki Ciury

Koordinator konkursu, prof. UR Łukasz Cywicki i laureatka Nagrody, fot. E. Dyrow

Jest to niezwykle interesujący dyplom, podejmujący ważne problemy społeczno-kulturowe oraz artystyczno-wyrazowe. Pani Agnieszka Ciura zrealizowała cykl prac o procesie emancypacji kobiet. Używając tradycyjnego warsztatu malarskiego, wykazała się bardzo dużymi umiejętnościami artystycznymi. Nadała tym pracom własną perspektywę determinowaną losami swojej rodziny. Wykazała umiejętność grania formami i stylami historycznymi, nie gubiąc przy tym sensów i perspektyw nam współczesnych. Agnieszka Ciura postawiła sobie za cel zobrazowanie historycznego procesu emancypacji poprzez odniesienia do historii własnej rodziny, a konkretnie do kobiet w tej rodzinie: prababki, dwóch babć i siebie. Każdej z tych kobiet poświęcony jest osobny obraz, opatrzony istotnym dla przekazu tytułem: *Służące* – dedykowany prababce Marii, będącej służącą na dworze; *Buntowniczk* – obraz poświęcony babci Janinie, wychowującej się w domu dziecka,

buntującej się przeciwko ateistycznemu wychowaniu obowiązującemu w tej komunistycznej placówce; *Myślicielki* – tu upamiętniona została babcia Władysława, która (według dyplomantki) promieniowała dobrocią, mimo że przeżyła okrucieństwa okupacji; czwarty obraz, zatytułowany *Emancypantki*, odnosi się bezpośrednio do autorki. Na każdym obrazie ukazane są dwie młode kobiety w relacjach, które metaforycznie lub wyrazowo mają uzasadniać poszczególne tytuły. Malując kobiety, Agnieszka Ciura posiłkuje się we wszystkich obrazach swoim autoportretem, co jest uprawnione z racji pokrewieństwa z przedstawianymi osobami, a dodatkowo tym zabiegiem autorka tworzy uniwersalny kontekst tych prac. Te cztery obrazy mają jednakowe wymiary (150 × 100 cm) i są malowane tradycyjną techniką olejną na płótnie. Dyplom uzupełnia jeszcze jeden mniejszy obraz olejny o wymiarach 120 × 90 cm zatytułowany *Osmętnica* oraz obiekt/instalacja artystyczna będąca personifikacją

Agnieszka Ciura, *Osmętnica*, 2019, olej na płótnie, 120 x 90cm, fot. artystki

autorki w wiktoriańskiej sukni. Te dwie prace stwarzają bardzo ciekawe ramy dyplomu, gdyż „osmętnica” – archaizm przywołujący stan ducha pogrążonego w permanentnym smutku i żałobie, zderzony jest z wiktoriańską suknią, będącą symbolem skodyfikowania kulturowego miejsca i roli kobiety, wobec którego stopniowo narażały postawy emancypacyjne. Należy też zwrócić uwagę, że przedmiotowa artystyczna praca dyplomowa jest

koherentna z teoretyczną dysertacją dyplomu, która została zatytułowana *Wpływ emancypacji i ruchu feministycznego na rozwój polskiej sztuki kobiecej*.

Z oceny promotora pracy dyplomowej wykonanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Boruty w pracowni dyplomowej Pracownia Malarstwa I na kierunku sztuki wizualne, studia II stopnia.